

BALIKÇI İLE ECİNNİ ÖYKÜSÜ

İşittim ki ey bahtı güzel Şâhim! Bir zamanlar, yaşı epeyce ilerlemiş, evli barklı, 3 çocuk babası, oldukça fakir bir balıkçı varmış. Ağını her gün suya sadece 4 kez atar; sonuç almasa da bir daha denemezmiş, Böylece, günlerden birgün, öğle saatinde, deniz kıyısında, sepetini yere koyup ağı fırlatmış ve ağı suyun dibini bulmasını beklemiş. Sonra ipleri toparlamış; ağ öyle ağırmış ki, kendine doğru çekmeyi başaramamış. O da, uçları toprağa kakılı sağlam bir kazığa bağlamış. Sonra soyunmuş; suya dalıp ağı çevresinde yüzmüş; ağı karaya çekinceye kadar çabalayıp durmuş. Başarısından mutlu, giyinmiş; ağa yaklaşıp bakmış ki, içinde bir eşek leşi yatmakta... Bunu görünce üzülmüş; ve "Yüce ve güçlü Allah'tan daha yüce ve güçlüsü yoktur" demiş. Sonra da, "*Fakat gerçekten, Allah'ın bana bu bağıışı çok şaşırtıcı!*" diyerek kendi kendine şu dizeleri okumuş: Ey dalgıç! Gecenin karanlıklarında döner durursun! Ve körü körüne yitirirsin her şeyi. Bırak bu zahmetli çabayı, çek git! Çünkü baht devinmeyi sevmez!

Ağını leşten kurtarıp, suyunu sıkıp akıtınca, Allah'ın adını anarak, onu yeniden suya fırlatmış ve ağı suyun dibine ulaşmasını beklemiş. Sonra da çekmeyi denemiş; fakat ağı çok ağır olduğunu ve ilk seferinkinden de daha çok dibe çöktüğünü anlamış. Büyük bir balık yakaladığı düşüncesine kapılarak soyunup suya dalmış; ağı kurtarıncaya kadar çabalamış; ve onu kıyıya çekince çamur ve kumla dolu bir küp yakaladığını anlamış. Bunu görüp umudu kırılınca, şu dizeleri okumuş:

"Ey kötü talih, artık yeter! Allah'ım kullarına acı! Ne hazin ki, yeryüzünde hiçbir Ödül yeteneğe eşit değildir; çoğu kez, evinden çıkar bahtımı ararım. Epeyce oldu; Öğrendim artık, baht ölmüştür. Bu ne yoksulluk! Ey talih, gölgene sığınırklar fakat sen, bilgeleri sürgün eder, dünyayı budalalara yöneltirsin!" Sonra küpü uzaklara fırlatmış, ağını sıkmış, isyanından dolayı Allah'tan bağışlanma dilemiş ve 3. kez, deniz kenarına gelmiş; ağını fırlatmış ve dibi bulana kadar beklemiş; sonra da çekerek kırık testiler ve cam parçalarıyla dolu olduğunu görmüş; bunu görünce bir şairin şu dizelerini okumuş:

Ey şair! Bahtın rüzgârı hiç senden yana esmeyecek! Biliyor musun saf kişi! Ne kamış kalemin, ne yazının ahenkli kıvrımları seni asla zenginleştirmez!

Sonra başını göğe kaldırarak, haykırmış: "*Allah'ım! Biliyorsun! Ağımı 4 kezden fazla fırlatmam! Oysa daha şimdiden 3 kez fırlatmış bulunuyorum.*" Bunu izleyerek Allah'ın adını bir kez daha anmış; ve ağını denize fırlatmış; ve beklemiş dibe ulaşsın diye... Bu kez, tüm çabalarına karşın dipteki kayalara daha da fazla takılmış olan ağını çekmeyi başaramamış; ve bağırmış: "*Allah'tan yüce ve güçlü varlık yoktur!*" diye. Sonra soyunup ağı çevresinde denize dalıp çıkmış; ağı kayalıktan kurtarıp karaya çıkarıncaya kadar çabalayıp durmuş. Ağı açmış; bu kez içinde sarı bakırdan, içi dolu ve dokunulmamış büyük bir küp bulmuş; küpün ağzı kurşunla kaplanmış ve Davut Peygamber'in oğlu Hz. Süleyman'ın mührüyle mühürlenmiş imiş. Bunu gören balıkçı pek sevinmiş; kendi kendine, "*İşte çarşıda kazancılara satabileceğim bir şey buldum. Herhalde en az on dinar eder*" demiş; küpü sallamaya başlamış; ancak ne denli ağır olduğunu anlayınca, kendi kendine, "*Açıp içinde ne olduğunu görmem gerek! Onu torbama koyar, sonra götürür kazancılar çarşısına satarım.*" diye düşünmüş. Bıçağını eline alıp küpün ağzından kurşunu sökünceye kadar uğraşmış; sonra da küpü tersine çevirmiş, içindekiler yere dökülsün diye sallamaya başlamış. Fakat küpten yere hiçbir şey düşmemiş; sadece yerden göğün mavisine yükselen ve toprağa

yayılan bir duman oluşmuş. Balıkçı çok şaşırılmış. Sonunda, dumanın yayılması bitince yoğunlaşma başlamış; bir titreşim sonunda, ayaklan yerde sürünürken, başı bulutlara değen bir ifrite dönüşmüş. Bu ifritin başı bir kubbe, ayakları direk, ağzı mağara, elleri dirgen, dişleri çakıl, burnu testi, gözleri meşale gibiymiş; saçları dağınık ve tozluymuş. Bu ifriti görünce balıkçı korkmuş. her yanı titreyerek dişleri birbirine kenetlenmiş; tükürüğü kurumuş ve gözleri ışıktan körleşmiş. İfrit, balıkçıyı görünce, "Allah'tan başka Tanrı yoktur, Süleyman da Allah'ın peygamberidir!" diye bağırmış; ve balıkçıya seslenerek, "Ve sen, ey Süleyman, Allah'ın peygamberi! Beni öldürme, bir daha sana karşı gelmeyeceğim, emirlerine karşı çıkmayacağım!" demiş. Balıkçı, "Ey asi ve küstah dev! Ne cesaretle Süleyman'ın Allah'ın peygamberi olduğunu söylersin? Süleyman öleli bin 8 yıl oldu; ve biz, kıyamete yakın bir zamadayız. Ya senin anlattığın öykü ne? Bu küpe nasıl girdin, sen?" demiş. Bu sözleri duyan ecinnî, balıkçıya, "Allah'tan başka tanrı yoktur. Sana iyi bir haber vereyim balıkçı!" demiş; balıkçı da, "Ne söyleyeceksin?" diye sormuş. İfrit, "Ölümünü! Hem de şu saatte... ve de en korkunç şekilde" diye yanıt vermiş. Balıkçı buna, "Bu haber için Allah layığı versin, ey ifritlerin sultanı" demiş; "Allah seni korumasın! Seni bizden irak kılsın! Niye benim ölümümü istersin? Ölümün hak edecek ne yaptım ben? Seni küpten kurtardım, denizdeki zindanından azat ettim ve yeryüzüne çıkardım!" İfrit demiş ki, "Yeğ tuttuğun ölümü kendin beğen ve de ne biçimde öldürülmek istediğini söyle!" Balıkçı, "Böylesine bir cezayı hak edecek ne gibi bir suç işledim?" diye sormuş. İfrit, "Ey balıkçı. öykümü dinle bak!" demiş. Balıkçı da "Anlat öyleyse, fakat kısa kes! Çünkü ruhum sabırsızlıktan ayak ucumdan çıkmak üzere" demiş.

İfrit, anlatmaya başlamış: "Bil ki ben, asi ecinnîyim. Davut'un oğlu Süleyman'a karşı çıktım. Adım Sakı el-cinnî'dir: Süleyman, benim üzerime veziri Barkiya Asaf'ı gönderdi. Tüm çabalarımın karşın vezir, beni tuttu ve Süleyman'ın ellerine teslim etti. O anda burnum sürtüldü, kendimi aşığılanmış hissettim. Beni görünce Süleyman, Allah'a şükretti ve benden onun dinine girmemi ve emrine tabi olmamı istedi. Fakat ben, reddettim. Bunun üzerine bu küpü getirtti ve beni hapsedti. Sonra ağzını kurşunladı ve yücelerin yücesinin adıyla mühürlendi; ve iman etmiş afârite (ifritlere) emir verdi: Beni omuzlarına alarak denizin orta yerine atıverdiler. Denizin dibinde yüzyıl kaldım; içimden; 'Beni kim kurtarırsa onu servete boğacağım' dedim. Fakat yüzyıl daha geçti beni kimse kurtarmadı. 2. yüzyıl bitince, kendi kendime, 'Beni kurtaracak olana, toprağın definelerini bulup vereceğim' dedim. Fakat beni kimse kurtarmadı. Böylece 4 yüzyıl geçti; kendi kendime, 'Beni kurtaracak olana istediği 3 şeyi vereceğim' dedim. Fakat beni kimse kurtarmadı. O zaman müthiş bir hiddete kapıldım kendi kendime, 'Şimdi artık beni kim kurtarırsa, onu öldüreceğim. Fakat ona ölümünü seçme fırsatım da tanıyacağım' dedim, işte tam bu sırada, ey balıkçı, sen gelip beni kurtardın. Hangi biçimde Öldürülmeyi istiyorsun, söyle bakalım!" demiş.

İfritin bu sözleri üzerine, balıkçı, "Hey Yarabbi!" demiş; "Ne inanılmaz şey! Seni kurtarmak demek bana nasipmiş. Ey ifrit, gel beni affet, Allah da seni affetsin! Ama, beni öldürürsen, Allah da seni kahretmek için birilerini yoluna çıkarır." demiş. Bunu duyunca ifrit, "Fakat seni öldürmek istiyorsam, bu sırf beni kurtarmış olmandan dolayıdır." demiş. Balıkçı da, "Ey ifritlerin şeyhi, sana iyilik yapanı kötülükle karşılaman doğru mu? Oysa atasözleri hiç yalan söylemez." Ve balıkçı bu konuda şu dizeleri okumuş:

"Acının tadını tatmak istersen herkesin derdine ortak ol! Kederini yatıştır! Yaşantıma yemin olsun ki, çakallar minnet bilmezler. İstersen dene! Durumun Amr'ın anası Mâcir gibi olacaktır."

Ama, ifrit ona, "Çok konuştun. Kesinlikle, senin ölmen gerektiğini bil!" O zaman balıkçı, kendi kendine, "Ben bir insanoğlundan başka bir şey değilim. O ise, bir ecinnî; fakat Allah, bana tutarlı bir akıl vermiş; onu yok etmek için bir tertip bulmak, kurnaz bir hile hazırlamak isterim. Bakalım o da,

sırası gelince kötülüğü ve kurnazlığıyla bir düzen kurabilecek mi?" demiş. Bunun üzerine ifrite,"Gerçekten benim ölümüne karar verdin mi?" diye sormuş; ifrit, "Hiç kuşkun olmasın!" yanıtını vermiş; o zaman balıkçı, "Süleyman'ın mührü üstünde adı bulunan Allah adına, soruma doğru olarak cevap vermeni senden rica ediyorum" demiş. İfrit, Allah'ın adını işitince, çok heyecanlanmış ve şaşakalmış; ve "Sorabilirsin; ben de doğru olarak yanıt vereceğim" demiş. Bunun üzerine balıkçı, "Nasıl oluyor da, senin ancak elini ya da ayağını sokabileceğin küpe, tüm olarak sığabiliyorsun?" demiş, ifrit, "Acaba bundan kuşku mu duyuyorsun?" diye sormuş. Balıkçı "Doğrusu küpe girişini gözümle görmedikçe, buna asla inanmam!" demiş. Fakat o anda Şehrazâd şafak söktüğünü görmüş, ruhsatlı konuşmasını kesmiş...